

1. 25ης Μαρτίου 111– ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 50.27.990 – 50.20.990
2. 25ης Μαρτίου 74–Π. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ –☎ 50.50.658 – 50.60.845
3. Γραβιάς 85 – ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ – ☎ 50.51.557 – 50.56.296

Μάθημα : ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΝΩΣΤΟ ΘΕΡΙΝΑ

Καθηγητής : ΟΜΑΔΑ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΦΑΣΜΑ

Τάξη : Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ημερομηνία : 18/11/2012

Ονοματεπώνυμο :

Πλάτωνος Πρωταγόρας (323Α-Ε)

Ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, ὥσπερ σὺ λέγεις, ἐὰν τις φῆ ἀγαθὸς ἀυλητῆς εἶναι, ἢ ἄλλην ἠντινοῦν τέχνην ἢν μὴ ἔστιν, ἢ καταγελῶσιν ἢ χαλεπαίνουσιν, καὶ οἱ οἰκεῖοι προσιόντες νουθετοῦσιν ὡς μαινόμενον· ἐν δὲ δικαιοσύνη καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ πολιτικῇ ἀρετῇ, ἐὰν τινα καὶ εἰδῶσιν ὅτι ἄδικός ἐστιν, ἐὰν οὗτος αὐτὸς καθ' αὐτοῦ τἀληθῆ λέγῃ ἐναντίον πολλῶν, ὁ ἐκεῖ σωφροσύνην ἠγοῦντο εἶναι, τἀληθῆ λέγεις, ἐνταῦθα μανίαν, καὶ φασιν πάντας δεῖν φάναι εἶναι δικαίους, ἐάντε ὧσιν ἐάντε μὴ, ἢ μαίνεσθαι τὸν μὴ προσποιούμενον [δικαιοσύνην]· ὡς ἀναγκαῖον οὐδένα ὄντιν' οὐκ ἄμῶς γέ πως μετέχειν αὐτῆς, ἢ μὴ εἶναι ἐν ἀνθρώποις.

Ἵτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέχονται περὶ ταύτης τῆς ἀρετῆς σύμβουλον διὰ τὸ ἠγεῖσθαι παντὶ μετεῖναι αὐτῆς, ταῦτα λέγω· ὅτι δὲ αὐτὴν οὐ φύσει ἠγοῦνται εἶναι οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλὰ διδακτόν τε καὶ ἐξ ἐπιμελείας παραγίγνεσθαι ᾧ ἂν παραγίγνηται, τοῦτό σοι μετὰ τοῦτο πειράσομαι ἀποδείξει. Ὅσα γὰρ ἠγοῦνται ἀλλήλους κακὰ ἔχειν ἄνθρωποι φύσει ἢ τύχῃ, οὐδεὶς θυμοῦται οὐδὲ νουθετεῖ οὐδὲ διδάσκει οὐδὲ κολάζει τοὺς ταῦτα ἔχοντας, ἵνα μὴ τοιοῦτοι ὧσιν, ἀλλ' ἐλεοῦσιν· οἷον τοὺς αἰσχροὺς ἢ μικροὺς ἢ ἀσθενεῖς τίς οὕτως ἀνόητος ὥστε τι τούτων ἐπιχειρεῖν ποιεῖν; Ταῦτα μὲν γὰρ οἶμαι ἴσασι· ὅτι φύσει τε καὶ τύχῃ τοῖς ἀνθρώποις γίγνεται, τὰ καλὰ καὶ τὰναντία τούτοις· ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς οἴονται γίγνεσθαι ἀγαθὰ ἀνθρώποις, ἐὰν τις ταῦτα μὴ ἔχη, ἀλλὰ τὰναντία τούτων κακὰ, ἐπὶ τούτοις που οἶ τε θυμοὶ γίνονται καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ νουθετήσεις. Ὡν ἔστιν ἐν καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀσέβεια καὶ συλλήβδην πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς.

A1. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το απόσπασμα: «Ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς...ταῦτα λέγω».

Μονάδες 10

B1. Να παρουσιάσετε το τεκμήριον του Πρωταγόρα αναφέροντας τις φράσεις στις οποίες στηρίζεται και ασκώντας κριτική στη λογική ορθότητα της συλλογιστικής του πορείας.

Μονάδες 10

B2. Η παιδεία αποδεικνύεται σε κινητήρια δύναμη που θα μετατρέψει τον άνθρωπο από «δυνάμει» σε «ενεργεία» πολιτικό ον. Να αναλύσετε τεκμηριωμένα την άποψη αυτή με βάση τη συλλογιστική του Πρωταγόρα.

Μονάδες 10

B3. Λαμβάνοντας υπόψη τη φράση του κειμένου «**ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς οἴονται γίνεσθαι ἀγαθὰ ἄνθρωποις**» και το παρακάτω μεταφρασμένο κείμενο, να αναφέρετε τους τρόπους με τους οποίους η πόλη επιδιώκει να οδηγήσει τους πολίτες στην κατάκτηση της αρετής.

«Και όταν πια φύγουν αυτοί [δηλ. οι νέοι άνδρες] από τους δασκάλους, η πόλη, με τη σειρά της, τους αναγκάζει να μάθουν τους νόμους και να ζουν σύμφωνα με αυτούς, ώστε να μην ενεργούν από μόνοι τους και όπως νομίζουν οι ίδιοι [...]. Έτσι, και η πόλη, υπογραμμίζοντας τους νόμους, αυτά τα επινοήματα των καλών, παλαιῶν νομοθετῶν, αναγκάζει και όσους ασκούν ένα αξίωμα και όσους άρχονται να συμμορφώνονται με αυτούς. Εκείνος δε ο οποίος τους παραβαίνει, υφίσταται κυρώσεις και οι κυρώσεις αυτές ονομάζονται, και σε σας εδώ [δηλ. στην Αθήνα] και σε πολλά άλλα μέρη, εὐθύνες, λες και η δικαιοσύνη ξαναβάζει [τον παραβάτη] στην ευθεία. Ενώ λοιπόν είναι τόσο μεγάλη η προσπάθεια που καταβάλλεται για την αρετή και στο ιδιωτικό και στο δημόσιο επίπεδο, εσύ Σωκράτη εκπλήττεσαι και απορείς αν η αρετή είναι διδακτή; Το εκπληκτικό όμως θα ήταν μάλλον το να μην μπορεί να διδαχθεί η αρετή.»

Μονάδες 10

B4. Ο Σωκράτης αναζήτησε την «απόλυτη ουσία των ηθικών εννοιών». α) Τι σημαίνει αυτό; β) Ποια μέθοδο ακολούθησε ο Σωκράτης στην αναζήτηση αυτή και πού κατέληγε η μέθοδός του;

Μονάδες 10

B5. άρθρο, προοίμιο, μυθιστόρημα, γνήσιος, εμφύλιος: για κάθε μία από τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής να γράψετε μια ετυμολογικά συγγενή λέξη από το κείμενο.

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!